higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT

KINDERGESONDHEID N4

7 Oktober 2020

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 8 bladsye.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A

VRAAG 1

1.1 C
1.2 D
1.3 D
1.4 A
1.5 A
1.6 B
1.7 A
1.8 C
1.9 D
1.10 D
1.11 D
1.12 A
1.13 B
1.14 C
1.15 C

(15 × 1) **[15]**

VRAAG 2

2.1 Waar
2.2 Waar
2.3 Onwaar
2.4 Waar
2.5 Onwaar
2.6 Onwaar
2.7 Waar
2.8 Waar
2.9 Waar
2.10 Waar

(10 × 1) **[10]**

VRAAG 3

3.1 C
3.2 A
3.3 B
3.4 E
3.5 D

(5 × 2) **[10]**

VRAAG 4

4.1 Welsynsagentskappe
4.2 Immunisasie
4.3 Natuurlike spening
4.4 Gesplete lip/verhemelte
4.5 Tang
4.6 Gesondheidsinspekteurs
4.7 Konjunktivitis
4.8 Sojagebaseerde
4.9 Suiggreep
4.10 Edeem
4.11 Holistiese ontwikkeling
4.12 Sakrefleks
4.12 Kwarantyn
4.14 Arbeidsterapeut
4.15 Clampi-knip

(15 × 1) **[15]**

TOTAAL AFDELING A: 50

AFDELING B

VRAAG 5

5.1 5.1.1
- Onbeweeglike
- Halfbeweeglike
- Beweeglike (3)

5.1.2
- Onwillekeurige spiere
- Willekeurige spiere
- Hartspiere (Enige 2 × 1) (2)

5.1.3
A – Neusholte/Neus
B – Farinks
C – Tragea
D – Longe
E – Brongiool (5)

5.2
- Hou liggaam regop en bied ondersteuning
- Beskerm belangrike organe soos longe en brein
- Help met beweging, aangesien spiere aan beendere geheg is (3 × 2) (6)

5.3
- Water
- Kos
- Diere en insekte
- Liggaamsvloeistowwe (4)

5.4
- Lugbesoedeling veroorsaak deur die verbranding van fossielbrandstof, wat tot asemhalingsiektes by kinders lei
- Geraasbesoedelingsvlak veroorsaak deur oorbevolking in informele nedersettings
- Rioolvloei wat grond besmet en siektes veroorsaak
- Swak strukturele ontwerp, wat risiko van tuisbeserings verhoog
- Besmette kos en water, wat gastroënteritis veroorsaak

(Enige toepaslike 5 × 2) (10)

5.5
- Angstigheid
- Stresvolle situasies
- Swak dieet
- Gebrek aan vloeistowwe in dieet
- Nie genoeg rus en slaap nie
- Swak suiggreep
- Swak suigrefleks
- Te min voedingsessies (Enige 6 × 1) (6)

5.6
- Voed gereed en gebruik aangetaste bors eerste.
- Plaas 'n warm kompres op die knop en masseer die area sagkens terwyl jy voed.
- Sien dadelik 'n dokter.
- Ultraklank en/of antibiotika kan vir hardnekkige gevalle voorgeskryf word.
- 'n Koolblaar kan as 'n kompres op die bors gebruik word.
- Probeer om melk uit die bors te druk om te verhoed dat 'n abses vorm.

(Enige 6 × 1) (6)

5.7
- Verwyder alle juweliersware wat die baba kan krap of beseer.
- Hanteer babas en kleuters ferm en op 'n veilige manier.
- Gebruik jou elmboog om die temperatuur te toets voordat jy die baba in die bad sit.
- Tap eers die koue water in en daarna die warm water.
- Moet nooit nog badwater intap terwyl die baba reeds in die bad is nie.
- Trek die baba sagkens, maar vinnig aan en uit.
- Gebruik altyd 'n veiligheidsmat.
- Moet nooit 'n baba of kleuter alleen in die bad los nie.
- Hou alle nodige items byderhand.
- Hou die badkamerdeur toe.
- Moenie staafverwarmers in die badkamer gebruik nie om 'n skokrisiko te vermy.
- Gebruik veiligheidskleure op krane om te verhoed dat dit per ongeluk oopgemaak word. (Enige 8 × 1) (8)

[50]

Kopiereg voorbehou

VRAAG 6

6.1 6.1.1

- Kinders wat in besmette grond speel, word aan gesondheidsgevare blootgestel.
- In gebiede met ondoeltreffende dienste word kinders aan ontbindende en verrottende huishoudelike stowwe blootgestel.
- Vlieë veroorsaak siektes.

6.1.2

- Waar daar geen munisipale watervoorraad is nie, kan kinders dalk besmette water drink, wat siektes soos diarree en buiktifus veroorsaak.
- Higiëne word beïnvloed waar daar geen skoon water is om mee te was en te bad nie.
- Stilstaande water is 'n broeiplek vir muskiete en skadelike bakterieë, wat tot siektes lei.
- Kinders wat aan oop poele en water blootgestel word, kan verdrink. (Enige DRIE)

6.1.3

- Siektes kan voorkom waar daar oorbevolking is.
- Swak ventilasie en nat toestande kan tot die verspreiding van bakterieë lei.
- Bakterieë floreer in donker, klam en warm toestande.
- Huise wat nie elektrisiteit het nie, is hoofsaaklik van gas of paraffien afhanklik om kos te maak en lig te gee, wat 'n brandgevaar inhou. (Enige DRIE)

6.1.4

- Kos wat nie behoorlik geberg word nie, kan sleg word, en kinders wat dit eet, kan braking en diarree ervaar.
- Kos wat vir te lank buite gelos word, word aan hitte, vlieë en ander insekte blootgestel, wat 'n ernstige gesondheidsrisiko vir kinders inhou.
- Melk wat te naby aan vleis of ander kosprodukte in oop houers geberg word, kan besmet word, wat infeksie by kinders kan veroorsaak.

(4 × 3) (12)

6.2

- Gesond met 'n sterk suigrefleks
- 6–10 nat doeke in 24 uur
- Tevrede tussen voedings en raak rustig
- Tel gewig op volgens kliniekkaart
- Sagte en gereelde stoelgang (Enige toepaslike 5 × 1) (5)

6.3 Induksie
- Om kraam kunsmatig te laat begin deur die gebruik van hormone
- Gewoonlik met binneaarse drup toegedien

Episiotomie
- Sny van area tussen anus en vagina
- Voorkom ernstige skeuring tydens kraam

Tang
- Instrument word om baba se kop gesit
- Gebruik om baba met geboortekanaal af te lei

Suigpropverlossing
- Prop aan suigtoestel geheg wat aan baba se kop geheg word
- Suigproses help baba met geboortekanaal af

Keisersnee (chirurgie)
- Baba word onder algemene narkose gebore
- 'n Sny word deur die maag tot in die ma se baarmoeder gemaak

Epidurale pynverligting
- Lokale narkose wat in area om rugmurgsenuwees ingespuit word
- Blokkeer pyn en help met maklike geboorte

(1 punt vir prosedure en 2 punte vir toepaslike verduideliking)(Enige 4 × 3) (12)

6.4
- Was hande
- Maak seker die baba het 'n skoon doek aan.
- Was hande weer en maak seker die baba is in 'n veilige posisie om te voed.
- Sit vir die baba 'n skoon borslap aan.
- Kontroleer die voeding se temperatuur en maak seker dit is die regte voeding. (5)

6.5
- Word die drukfase genoem
- Baba daal in die geboortekanaal af
- Begeerte om te druk word groter
- Kop verskyn; word kruinverskyning genoem
- Kop en skouers draai
- Sodra skouers uit is, glip die res van die lyf uit (6 × 2) (12)

6.6
- Gekraakte tepels
- Swelling
- Verstopte buis
- Mastitis (melkkoors)
- Seer tepels (Enige 4 × 1) (4)

[50]

VRAAG 7

7.1
- Kwiktermometers✓ gemaak van hol glasbuis wat kwik bevat,✓ wat styg wanneer dit in kontak met liggaamstemperatuur kom✓
- Koorsstrokie/Voorkoptermometer✓ bestaan uit sensitiewe papier,✓ wat verander wanneer dit aan hoë temperature op ’n kind se voorkop blootgestel word ✓
- Digitale/Elektroniese termometer✓ met batterygedrewe✓ elektroniese skerm wat temperatuurlesing aantoon✓ (3 × 3) (9)

7.2
- Maak deure en vensters toe om ’n trek te verhoed.
- Voorverhit koue area deur ’n verwarmer te gebruik wat nie ’n skokgevaar inhou nie.
- Maak seker dat alle nodige items byderhand is.
- Tap eers die koue water in die bababad, gevolg deur warm water, en toets die temperatuur met jou elmboog.
- Hou die deur toe om hitte te handhaaf en ongelukke te voorkom. (5 × 2) (10)

7.3
- Verseker ’n goeie voorraad borsmelk deur op aanvraag te voed en goed na jouself om te sien voordat jy weer begin werk.
- Leer om borsmelk met die hand of ’n borspomp uit te druk en vries die melk in gesteriliseerde bottels nadat dit in die koelkas verkoel is.
- Merk die bottel met die datum waarop die eerste melk daarin gegooi is.
- Voer die baba met ’n teelepel, ’n koppie of ’n bottel met ’n tiet wat met die vorm van die tepel ooreenstem.
- Vind ’n betroubare versorger of dagsorg.
- Koop bottels en steriliseertoerusting vir die berging en voeding van borsmelk, en ’n borsmelkplaasvervanger in geval van nood.
- Stel die baba aan die versorger of dagsorgpersoneel bekend in die laaste week voordat jy terugkeer werk toe.
- Maak seker dat die personeel weet wat die korrekte manier is om die borsmelk te verhit.
- Druk borsmelk in skoon bottels tydens middagete en/of teetyd uit. Berg dit in die koelkas of enige koel plek.
- Ontspan ná werk en borsvoed jou baba. Borsvoed weer later in die aand en ten minste een keer in die nag.
- Borsvoed die baba gereeld deur die dag oor naweke.
- Ontdooide borsmelk moet in ’n koelkas gehou word en binne agt uur gebruik word. (Enige toepaslike 10 × 1) (10)

7.4
- Borsmelk is die volmaakte kos vir die baba.
- Dit is goed gebalanseerd en bied water en voedingstowwe.
- Dit verteer maklik.
- Die ma en kind vorm ’n band tydens voeding.
- Die melk verander volgens die baba se spesifieke behoeftes.
- Die hoë proteïeninhoud bevorder breinontwikkeling.
- Dit beskerm teen infeksie.
- Teenliggaampies word van die ma na die baba oorgedra.
- Die baba het minder luieruitslag, koliek, maagprobleme en hardlywigheid.
- Dit verlaag die risiko van wiegiedood. (Enige 9 × 1) (9)

Kopiereg voorbehou

7.5
- Maak seker jou hande is skoon deur dit eers te was.
- Stel die baba gerus deur saggies te praat of te sing.
- Buig oor die bababed en plaas een hand onder die baba se lyf deur sy/haar voete sagkens op te lig.
- Gly een hand onder die baba se kop in om die nek te ondersteun.
- Lig die baba stadig en sagkens na jou lyf op.
- Maak die baba gemaklik deur sy/haar kop op jou skouer te posisioneer.

(6 × 2) (12)
[50]

TOTAAL AFDELING B: 150
GROOTTOTAAL: 200

Kopiereg voorbehou